

انستتارات خوستخوان

خوشخوان

آزمون ۴ - فیزیک تجربی

پاسخ

۶۴۵۴۶۹۹

۱۴۰۲/۱۰/۲۸

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ دانا سایی

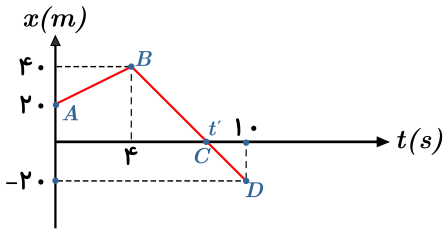
پاسخنامه تشریحی

بیشترین تندی در لحظه‌های $t = 2$ و $t = 4$ وجود دارد، چون شیب نمودار $x - t$ بیشینه است. (۱) (۲) (۳) (۴) (۱)

$$\bar{a}_{2 \rightarrow 4} = \frac{\Delta V}{\Delta t} = \frac{V_{t=4} - V_{t=2}}{2} = \frac{6 - (-6)}{2} = 6 \frac{m}{s^2}$$

(۱) (۲) (۳) (۴) (۲)

درستی مورد الف: با استفاده از تشابه $\frac{t' - 4}{10 - t'} = \frac{40}{20}$ ، زمان $t' = 8$ به دست می‌آید. وقتی متحرک از مبداء عبور می‌کند، بردار مکان تغییر علامت می‌دهد. درستی مورد ب:

$$\bar{S} = \frac{L_{AB} + L_{BCD}}{t_{AD}} = \frac{20 + 60}{10} = 8$$

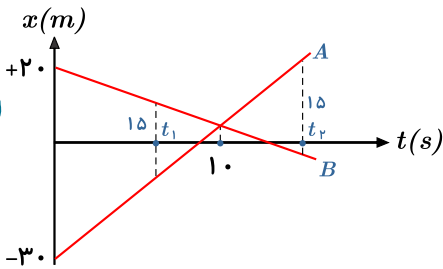
درستی مورد ج و د:

در بازه زمانی $8 < t < 10$ سرعت منفی و بردار مکان هم منفی است.

در بازه زمانی $4 < t < 8$ سرعت منفی و بردار مکان مثبت است.

در بازه زمانی $0 < t < 4$ سرعت مثبت و بردار مکان هم مثبت است.

مطابق شکل با استفاده از تشابه خواهیم داشت: (۱) (۲) (۳) (۴) (۳)

$$\frac{15}{50} = \frac{10 - t_1}{10} \Rightarrow t_1 = 7$$

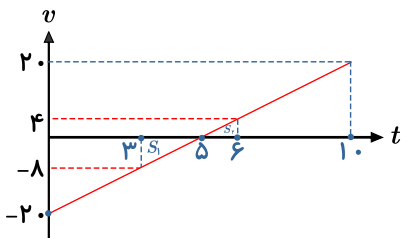
$$\frac{15}{15} = \frac{t_2 - 10}{10 - t_2} = \frac{t_2 - 10}{3} \Rightarrow t_2 = 13$$

بنابراین در بازه زمانی $7 < t < 13$ فاصله دو متحرک کمتر از ۱۵ متر است.

خواهیم داشت:
$$\begin{cases} x = \frac{1}{2}at^2 + v_0 t + x_0 \\ x = 2t^2 - 20t + 10 \end{cases}$$
 با استفاده از (۱) (۲) (۳) (۴) (۴)

$$\frac{1}{2}a = 2 \Rightarrow a = 4, \quad V_0 = -20, \quad x_0 = +10$$

معادله سرعت زمان:

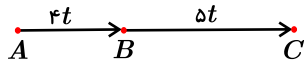

$$V = at + V_0 \Rightarrow V = 4t - 20$$

$$|S_1| + |S_2| = 8 + 2 = 10 \text{ m}$$

با توجه به علامت شتاب و مقدار سرعت اولیه الزماً شیب سرعت باید در ابتدا مثبت باشد و سپس ثابت شود بنابراین موارد الف و د امکان‌پذیر است. (۱) (۲) (۳) (۴) (۵)

(۱) (۲) (۳) (۴) (۶)

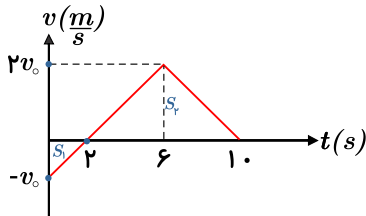
$$d_{AB} = \frac{1}{2}a(ft)^2 = 16\left(\frac{1}{2}at^2\right)$$

$$\Rightarrow d_{BC} = (11 - 16)\frac{1}{2}at^2$$

$$d_{AC} = \frac{1}{2}a(9t)^2 = 11\left(\frac{1}{2}at^2\right)$$

$$\frac{d_{AB}}{d_{BC}} = \frac{16\left(\frac{1}{2}at^2\right)}{65\left(\frac{1}{2}at^2\right)} = \frac{16}{65}$$

1 2 3 4 7

$$S_1 + S_2 = \Delta x = \bar{v} \Delta t = (10)(10) = 100$$

$$\left[-\frac{1}{2}(2)(v_0) + \frac{1}{2}(2v_0)(11)\right] = 100$$

$$7v_0 = 100 \Rightarrow v_0 = \frac{100}{7} \frac{m}{s}$$

1 2 3 4 8

$$\bar{v}_{0 \rightarrow 7} = v_{t=7} = \frac{\Delta x_{0 \rightarrow 7}}{\Delta t} = \frac{48}{4} = 12 \rightarrow v_{t=7} = 12 \frac{m}{s}$$

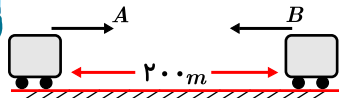
$$\bar{v}_{7 \rightarrow 11} = v_{t=7} = \frac{\Delta x_{7 \rightarrow 11}}{\Delta t} = \frac{80}{4} = 20 \rightarrow v_{t=7} = 20 \frac{m}{s}$$

$$a = \frac{v_{t=7} - v_{t=7}}{\Delta t} = \frac{20 - 12}{4} = 2 \frac{m}{s^2}$$

$$\Delta x = \frac{1}{2}at^2 + v_0 t \rightarrow 48 = \frac{1}{2}(2)(4)^2 + v_0(4) \Rightarrow 48 - 16 = 4v_0$$

$$4v_0 = 32 \Rightarrow v_0 = 8 \frac{m}{s}$$

1 2 3 4 9

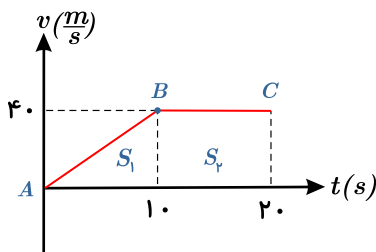
$$\Delta x_A = \frac{1}{2}(2)(4)^2 + 6(4) = 40m$$

$$\Delta x_B = \frac{1}{2}(4)(4)^2 + 4(4) = 48m$$

$$200 - (40 + 48) = 200 - 88 = 112m$$

بنابراین فاصله بین دو متحرک چنین خواهد بود:

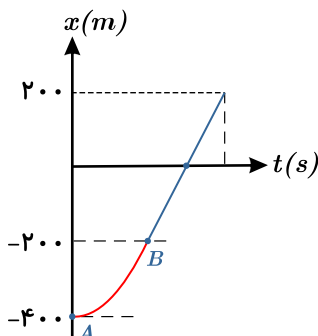
1 2 3 4 10

$$S_1 = \frac{1}{2}(10)(40) = 200 \rightarrow \Delta x_{AB} = 200m$$

$$S_2 = 10 \times 40 = 400 \rightarrow \Delta x_{BC} = 400m$$

ابتدا با توجه به نمودار $v-t$ جابه‌جایی مرحله را معلوم می‌کنیم:

نیروی که سطح شیب دار به جسم وارد می‌کند حاصل برابند نیروهای F_N و F_k است که مطابق زیر محاسبه می‌شود:

$$F_T = \sqrt{(F_N)^2 + (F_k)^2}$$

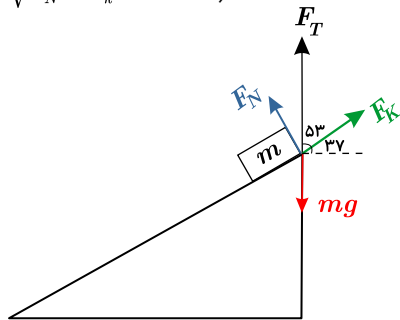
1 2 3 4 11

با توجه به این که جسم با تندی ثابت به سمت پایین می‌آید متوجه می‌شویم که جسم شتاب ندارد و برآیند نیروهای وارد بر جسم صفر است پس، نتیجه می‌شود که برآیند نیروهای F_N و F_k با وزن جسم طبق قانون اول نیوتن برابر است.

$$F_{net} = ma$$

$$F_{net} = 0$$

$$\sqrt{F_N^2 + F_k^2} = mg = 0,4 \times 10 = 4$$

$$mg = 0,4 \times 10 = 4$$

مطابق شکل داریم:

پس نیروی سطح $4N$ است و با سطح زاویه 53° درجه می‌سازد.

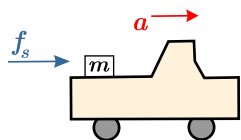
جعبه‌ای روی سطح کامیون در حال حرکت است. حداکثر شتاب کامیون برای آن که جعبه نلغزد $\mu_s g$ است: ۱ ۲ ۳ ۴ ۱۲

$$f_s = ma, f_s \max = \mu_s mg$$

$$f_s \leq f_s \max \Rightarrow ma \leq \mu_s mg$$

$$a \leq \mu_s g$$

$$a \leq 0,4 \times 10 \Rightarrow a \leq 4$$

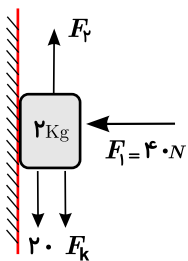
اما در صورت سؤال جعبه روی سطح کامیون در حال حرکت است. حداکثر شتاب کامیون برای آن که جعبه نلغزد $\mu_s g$ است. با استفاده از رابطه مستقل از سرعت ثانویه $t = 6$ را به دست می‌آوریم.

$$\Delta x = \frac{1}{2}at^2 + V_0 t$$

$$72 = \frac{1}{2} \times 4 \times t^2 + 0 \quad \boxed{t = 6s}$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۱۳

در ابتدا نیروهای وارد بر جسم را رسم می‌کنیم:
حداکثر نیروی اصطکاک را محاسبه می‌کنیم:

$$f_s \max = \mu_s f_N$$

$$f_s \max = \frac{1}{2} \times 40 = 20$$

اندازه نیروی F_p را در $t = 10s$ محاسبه می‌کنیم. $F_p = 60N$

نیروی اصطکاک جنبشی را نیز محاسبه می‌کنیم:

$$f_k = \mu_k \times f_N$$

$$f_k = 0,3 \times 40 \Rightarrow 12$$

از لحظه صفر تا لحظه‌ای که نیروی اصطکاک ایستایی به حداکثر خود برسد داریم:

$$F_{net} = 0$$

$$F_p = mg + f_s m$$

$$6t = 20 + 20 = 40$$

$$6t = 40$$

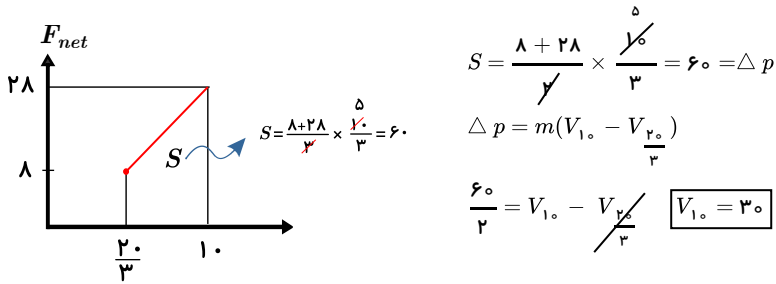
$$t = \frac{40}{6} = \frac{20}{3}$$

برای لحظه‌های بعد از $\frac{20}{3}s$ داریم:

$$F_{net} = F_p - mg - f_k$$

$$F_{net} = 6t - 32$$

نمودار $F_{net} - t$ را رسم می‌کنیم:
مساحت زیر نمودار $F_{net} - t$ می‌شود:

ابتدا با توجه به اینکه شیب نمودار ثابت فنر است می‌نویسیم: (۱) (۲) (۳) (۴) (۱۴)

$$K = \frac{15 + 10}{10} = 2,5 \frac{N}{cm}$$

با توجه به نمودار لحظه‌ای که نیروی فنر صفر است فنر حالت عادی و طول طبیعی خود را دارد که با استفاده از شیب نمودار می‌شود:

$$\frac{15}{x} = \frac{5}{2} \quad \boxed{x = 6} \quad L_0 = 3 + 6 = 9 \text{ cm}$$

$$F_{net} = 0$$

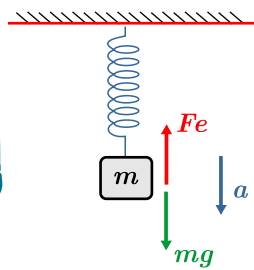
$$K\Delta L - mg = 0$$

$$K\Delta L = mg$$

$$\Delta L = \frac{0,4 \times 10}{2,5} = \frac{4}{2,5} = \frac{8}{5} = 1,6$$

$$L_r = 9 + 1,6 = 10,6$$

(۱) (۲) (۳) (۴) (۱۵)

$$mg - Fe = ma$$

$$mg - ma = Fe$$

$$m(g - a) = Fe$$

$$m(g - a) = k\Delta x$$

$$\Delta x = \frac{m(g - a)}{k} =$$

$$\Delta x = \frac{2(10 - 12)}{500} = \frac{-4}{500}$$

$$\Delta x = -8 \times 10^{-3}$$

$$\Delta x = -0,008 \text{ m} \Rightarrow -0,8 \text{ cm}$$

در صورت حرکت تند شونده به سمت پایین و کند شونده به سمت بالا طول فنر کاهش می‌یابد:

به شرط $a > g$ در تند شونده به سمت پایین

$$L_r = L_0 - \Delta L$$

$$45 - 0,8 = 44,2$$

$$F_T = \sqrt{(F_1)^2 + (F_1)^2} = \sqrt{2}F_1$$

$$\sqrt{2}F_1 = ma_1 \quad V_0 = 0 \quad t \quad \Delta x = \frac{1}{2}at^2 + V_0 t$$

$$a_1 = \frac{\sqrt{2}F_1}{m} \quad \boxed{1} \quad x = \frac{1}{2}a_1 t^2 + 0$$

در حالت دوم برآیند دو نیرو می‌شود:

$$F_1 + F_r \Rightarrow 2F_1 \quad V_0 = 0 \quad t \quad \Delta x = \frac{1}{2}a_r t^2 + V_0 t$$

$$a_r = \frac{2F_1}{m} \quad 2F_1 = ma_r \quad \boxed{2} \quad 2x = \frac{1}{2}a_r t^2 + 0$$

با توجه به این که نسبت $\frac{t'}{t}$ را می‌خواهیم عبارت دو را بر یک تقسیم می‌کنیم:

$$\frac{2x}{x} = \frac{\frac{1}{2}a_r t'^2}{\frac{1}{2}a_1 t^2} \quad 2 = \frac{a_r}{a_1} \times \frac{t'^2}{t^2}$$

همچنین نسبت شتاب را بر حسب F و m می‌نویسیم:

$$v = \frac{v \frac{F/m}{\sqrt{v \frac{F/m}}}}{\sqrt{v \frac{F/m}}}} \times \frac{t^r}{t^r} \quad \cancel{v} = \frac{\cancel{v}}{\sqrt{v}} \times \frac{t^r}{t^r} \quad \sqrt{v} t^r = t^r \quad \frac{t}{t} = \sqrt{v}$$

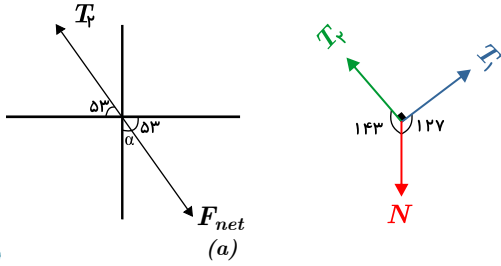
۱ ۲ ۳ ۴ ۱۷

$$\frac{W}{\sin 90} = \frac{T_v}{\sin 127} \Rightarrow \frac{v_0}{1} = \frac{T_v}{0.6} \quad T_v = 12N$$

$$\vec{T}_v + \vec{W} + \vec{T}_1 = 0 \quad \vec{W} + \vec{T}_1 = -\vec{T}_v$$

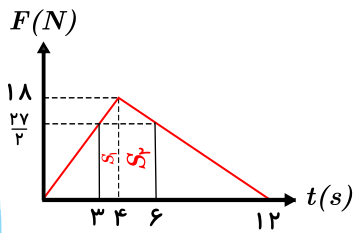
$$a = \frac{F_{net}}{m} = \frac{|\vec{W} + \vec{T}_1|}{m} = \frac{T_v}{m} = \frac{12}{2} = 6$$

شتاب در جهت $-\vec{T}_v$ است.

سه ثانیه دوم حرکت همان $t = 3$ تا $t = 6$ است. ۱ ۲ ۳ ۴ ۱۸

می‌دانیم که مساحت زیر نمودار $F - t$ برابر Δp است که در بازه ۳ تا ۶ محاسبه می‌کنیم:

$$\vec{F}_{net} = \frac{\Delta p}{\Delta t}$$

نیرو را در ثانیه ۳ و ۶ محاسبه می‌کنیم.

با استفاده از تشابه داریم:

$$\frac{18}{4} = \frac{x}{3} \quad [1]$$

$$x = \frac{27}{2}$$

$$\frac{18}{8} = \frac{x}{6} \quad [2]$$

$$x = \frac{\cancel{18} \times \cancel{3}}{\cancel{8} \times \cancel{2}} = \frac{27}{2}$$

مساحت دوزنقه S_1 و S_2 را محاسبه می‌کنیم:

$$\frac{\frac{27}{2} + 18}{2} \times 3 \Rightarrow 15.75 = S_1$$

$$\frac{\frac{27}{2} + 18}{2} \times 6 \Rightarrow 31.5 = S_2$$

$$\Delta p = S_1 + S_2$$

$$\Delta p = 47.25$$

$$\vec{F}_{net} = \frac{47.25}{3} \Rightarrow 15.75$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۱۹

$$\frac{\rho_B}{\rho_A} = 3$$

$$\frac{V_B}{V_A} = 8 \quad \frac{r_B}{r_A} = 2$$

اگر چگالی سیاره یکنواخت و در کل آن ρ فرض شود، می‌توان رابطه فوق را بر حسب R و ρ نوشت:

$$g = \frac{GM}{R^2} = \frac{G \times \rho \times \frac{4}{3}\pi R^3}{R^2} \Rightarrow \frac{4}{3}\pi G \rho R$$

$$\frac{g_B}{g_A} = \frac{\rho_B \times R_B}{\rho_A \times R_A} = 3 \times 2 = 6$$

پس به طور کلی:

$$\frac{g'_B}{g_B} = \left(\frac{Re}{Re+h}\right)^2 = \left(\frac{R_B}{R_B + 2R_A}\right)^2 = \left(\frac{R_B}{R_B + 2 \times \frac{R_B}{2}}\right)^2 \Rightarrow \left(\frac{R_B}{2R_B}\right)^2 = \frac{1}{4}$$

$$\frac{g'_B}{g_A} = \frac{\frac{1}{4}g_B}{\frac{1}{6}g_B} \Rightarrow \frac{1}{4} \times 6 \Rightarrow \frac{3}{2}$$

۲۰) از آنجایی که داریم: ۱ ۲ ۳ ۴

$$F_{net} = m \vec{a}$$

$$\vec{W} + f_D = m \vec{a}$$

$$-2j + f_D = 0.2(-3.0i - 1.5j)$$

$$-2j + f_D = -0.6i - 0.3j$$

$$f_D = -0.6i - j \Rightarrow f_D = \sqrt{37}N$$

۲۱) نادرستی جمله الف: هر گاه نوسانگر به دو انتهای پاره خط نزدیک می شود تندی حرکت کاهش می یابد.

درستی جمله ب: علامت شتاب همیشه مخالف علامت مکان است و علامت سرعت هم با توجه به جهت حرکت مشخص می شود.

درستی جمله ج: در مکان های منفی شتاب و نیرو مثبت هستند. مقدار a و F و U زمانی که به دو انتهای پاره خط نزدیک می شویم افزایش می یابد. درست برعکس مقادیر V و K .

نادرستی جمله د: حرکت به سمت تعادل تند شونده و هنگام دور شدن از آن کند شونده است.

۲۲) ۱ ۲ ۳ ۴

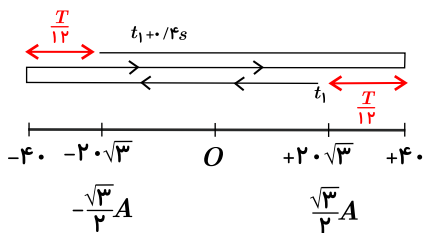
$$2\pi = \frac{2\pi}{T} \Rightarrow T = 0.1s \Rightarrow \frac{T}{4} = 0.025s$$

$$t = \frac{T}{2} = 0.05s \quad t = \frac{T}{4} = 0.025s \quad t = \dots$$

هر چه نوسانگر به نقطه تعادل نزدیکتر باشد حرکت با تندی بیشتری انجام می شود و در مدت زمان معینی مسافت بیشتری را طی می کند. در بین بازه های زمانی داده شده $0.023s$ تا $0.024s$

به نقطه تعادل نزدیک تر است.

۲۳) ۱ ۲ ۳ ۴

$$\text{کل زمان حرکت} = 3 \frac{T}{2} - 2 \frac{T}{12} = 16 \frac{T}{12} = 4 \frac{T}{3} = 0.4 \Rightarrow T = 0.3s$$

انرژی جنبشی در انتهای پاره خط صفر و در نقطه تعادل بیشینه است. بنابراین $\frac{T}{4} = 0.075s$ زمان می برد تا برای اولین بار انرژی جنبشی از صفر به بیشینه برسد.

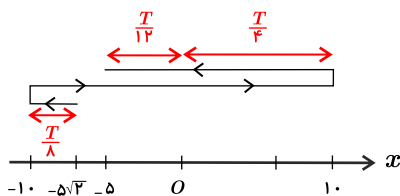
۲۴) ۱ ۲ ۳ ۴

$$\frac{a_m}{v_m} = \frac{Aw^2}{Aw} = w = \frac{2\pi}{T} = 3 \Rightarrow T = 2s$$

$$L = n \times 4A = 30 \times 4A = 120A = 600cm \Rightarrow A = 5cm$$

تعداد نوسان

$$v_m = Aw = 0.05 \times 3 = 0.15 \frac{m}{s}$$

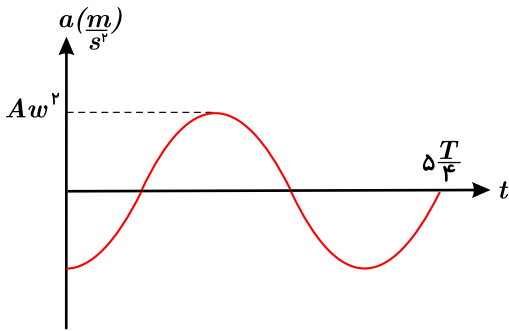

$$\frac{T}{8} + \frac{T}{2} + \frac{T}{4} + \frac{T}{12} = \frac{23}{96}$$

$$\frac{(3 + 12 + 6 + 2)T}{96} = \frac{23}{96}T = \frac{23}{96}$$

$$\Rightarrow T = \frac{1}{4}s = 0.25s$$

۲۵) ۱ ۲ ۳ ۴

$$\Delta \frac{T}{4} = 0,5 \Rightarrow T = 0,4 \text{ s} \Rightarrow \omega = \frac{2\pi}{T} = 5\pi$$

$$\omega = \sqrt{\frac{k}{m}} \Rightarrow \omega^2 = \frac{k}{m} = 25\pi^2 = \frac{k}{1}$$

$$k = 250 \frac{N}{m}$$

$$Aw^2 = 2\pi^2 \Rightarrow A \times 25\pi^2 = 2\pi^2 \Rightarrow A = \frac{2}{25} = \frac{8}{100} m = 8 \text{ cm}$$

$$\text{تعداد نوسان } n = \frac{t}{T} = \frac{5}{0,4} = 12,5 \Rightarrow L = n(4A) = 5 \times 8 = 40 \text{ cm}$$

در حرکت نوسانی ساده زمانی که بزرگی مکان بیشینه است ($x = \pm A$) سرعت صفر و زمانی که بزرگی سرعت بیشینه است ($v = \pm Aw$) مکان صفر است ۱ ۲ ۳ ۴ ۲۷
پس داریم:

$$v = 0 \Rightarrow 25 - 100A^2 = 0 \Rightarrow A^2 = \frac{25}{100} \Rightarrow A = 0,5 m$$

$$x = 0 \Rightarrow Aw = 5 \Rightarrow \omega = \frac{5}{0,5} = 10 \Rightarrow f = \frac{10}{2\pi} = \frac{10}{6} = \frac{5}{3} \text{ Hz}$$

$$\omega = \sqrt{\frac{g}{L}} \Rightarrow 10 = \sqrt{\frac{10}{L}} \Rightarrow L = 0,1 m = 10 \text{ cm}$$

$$v = \text{تعداد نوسان ها در } 10 = 6 \times \frac{5}{3} = 10$$

اگر در هر ۶ ثانیه یک نوسان بیشتر انجام شود یعنی ۱۱ نوسان این به این معناست که:

$$\frac{f_2}{f_1} = \frac{11}{10}$$

$$\frac{f_2}{f_1} = \frac{\omega_2}{\omega_1} = 1,1 = \sqrt{\frac{L_1}{L_2}} \Rightarrow \frac{L_1}{L_2} = 1,21 \cong 1,2 \Rightarrow$$

$$L_2 = \frac{10}{1,2} \cong 8,5$$

پس:

$$E = K + u = \frac{1}{2} mA^2 \omega^2 \Rightarrow \frac{125}{10000} = \frac{1}{2} \times \frac{1}{100} \times \frac{1}{100} \times \omega^2 \Rightarrow \omega^2 = 250$$

$$\Rightarrow \omega = 5\sqrt{10} = \frac{2\pi}{T} \Rightarrow T = 0,4 \text{ s}$$

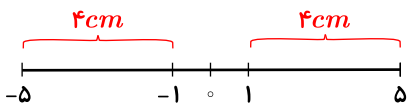
زمان پایان حرکت $t = 1,2 \text{ s} = 3T$ است. در هر دوره نیمی از زمان حرکت کند شونده و نیمی از زمان حرکت تند شونده داریم.

البته از $3T$ به اندازه $0,1 \text{ s} = \frac{T}{4}$ آغازین حرکت در بازه زمانی ما نیست که می‌دانیم $\frac{T}{4}$ ابتدای حرکت (از A به سمت O) حرکت کند شونده است. پس در این بازه داده شده $0,5 \text{ s}$

حرکت کند شونده و $0,6 \text{ s}$ حرکت کند شونده داریم.

نیروی وارد به نوسانگر در مرکز نوسان صفر است. بنابراین فاصله دوبار صفر شدن نیروی نوسانگر برابر $\frac{T}{2}$ است. دامنه نوسان 5 cm است. ۱ ۲ ۳ ۴ ۲۹

$$\frac{T}{2} = \frac{1}{10} \Rightarrow T = \frac{2}{10} \text{ s} \Rightarrow \omega = \frac{2\pi}{T} \Rightarrow 10\pi \frac{\text{rad}}{\text{s}}$$

$$a = -\omega^2 x \Rightarrow |\alpha| = \left| 100\pi^2 \times \frac{1}{100} \right| = \pi^2 = 10 \frac{m}{s^2}$$

دامنه نوسانگر روی دوره نوسانگر بی تأثیر است. ۱ ۲ ۳ ۴ ۳۰

اگر در انتهای پاره خط نوسان بایستیم تمامی انرژی به صورت انرژی پتانسیل در فنر ذخیره می‌شود و جسم انرژی جنبشی ندارد. اگر در این نقطه قسمتی از جرم نوسانگر جدا شود انرژی مکانیکی تغییری نمی‌کند.

انستارات خوتتخوان

خوشخوان